

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

METRONET

Stručný popis

METRONET je software, nebo spíš celý systém pro řízení provozu rozlehlých sítí připojených k Internetu. Je určen pro malé a střední poskytovatele připojení k Internetu (ISP). Umožňuje sledovat a řídit provoz v celé síti, monitorovat jednotlivé přístupové body sítě a testovat kvalitu spojů. Dále v sobě zahrnuje evidenci připojených zákazníků, jim poskytovaných služeb, umí za tyto služby automaticky vystavovat faktury a sledovat platby od zákazníků.

METRONET není vázán na konkrétní síťovou technologii, nicméně podpora WiFi sítí je zřejmá. Celý systém je v rámci implementace přizpůsoben individuálním požadavkům uživatele.

Licence

Software je poskytován uživateli na základě Všeobecné veřejné licence GNU-GPL verze 2, s jedinou výjimkou. Do úplného zaplacení smluvní ceny může uživatel software po dohodnutou dobu pouze používat. Všechna ustanovení GNU-GPL vstupují v platnost okamžikem úplného zaplacení software autorovi.

Podrobný popis

Software je určen pro operační systém Linux (distribuce nerozhoduje). O správu všech důležitých údajů se stará centrální server s databází MySQL, nad těmito daty je postaveno webové rozhraní programované v PHP. Administrátorovi systému pak stačí na ovládání prakticky libovolný webový prohlížeč s podporou protokolu https.

V databázi jsou evidovány základní údaje o uživatelích (adresa, poskytované služby, přidělené IP adresy, faktury a platby), o přístupových bodech (obecné údaje, síťová rozhraní, alokované sítě, shapery), o dalších zařízeních v síti (kde to je, komu to patří, IP adresa apod.) a provozní údaje (toky přes jednotlivá rozhraní přístupových bodů, toky na jednotlivé IP adresy, kvalita linek na přístupové body a zařízení, signál a šum na radiových kartách apod.) Z provozních údajů aplikace může vytvořit nejrůznější grafy, které slouží administrátorovi k monitorování provozu i k předvídání závad, plánování nákupu konektivity a nutnosti upgrade technologie sítě.

Metronet umí upozornit administrátora na výpadky jednotlivých částí sítě posláním SMS zprávy na mobilní telefon.

Dále umožňuje nastavit politiku odběru dat pro jednotlivé uživatele sítě (FUP – Fair Use Policy) v závislosti na čase, skutečném odběru dat či zatížení sítě (více v popisu funkce automatická polepšovna).

Přístupové body sítě, říkáme jim satelity, mají za úkol řídit a měřit provoz zde připojených uživatelů. Satelit může být normální PC s operačním systémem Linux, nebo je možné použít

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

nějakou „krabičku“, do které je možno implementovat měřící a řídicí modul Metronetu. Satelit poskytuje připojenému uživateli služby DHCP a DNS, provádí routování, řídí přístup k síti a omezuje tok IP paketů (shaping) podle požadavků z centrálního serveru. Satelit je koncipován tak, že v případě výpadku centrálního serveru běží autonomně tak, že uživatel celkem nic nepozná.

Řídicí komunikace z centrály na satelit probíhá šifrovaně (TLS), měření dat ze satelitu na centrální server pak nešifrovaně.

Metronet ulehčuje administrativu spojenou s vystavováním faktur za služby tak, že faktury (formát PDF) za periodicky se opakující služby jsou vystavovány automaticky, odeslány emailem zákazníkovi a uloženy do archivu. Zároveň je možné pohodlně sledovat došlé platby a automaticky je párovat s fakturami. Toto funguje za předpokladu, že banka umí poslat emailem výpis z účtu. Pro spojení s účetnictvím je možno na zakázku naprogramovat převodní můstek, který umožní převod faktur (k dispozici je převod do LCS SIS).

Metronet umí jednoduché přiřazení rolí jednotlivých uživatelů softwaru: paní účetní se např. nemůže hrabat v nastavení IP adres a administrátor sítě ve fakturách a platbách.

Funkce

Následuje detailní popis jednotlivých funkcí s ukázkami z webového rozhraní.

Jednotlivé funkce lze rozdělit na tři oblasti: správa sítě, dohled nad sítí a správa financí.

Pro správu sítě jsou určeny tyto funkce:

Evidence zákazníků

Šablony služeb

Služby

Satelity

IP adresy

Shapery

Materiál

Zařízení

Automatická polepšovna

Pro dohled nad sítí jsou určeny tyto funkce:

Grafy provozu za různé časové intervaly podle různých kritérií

Test linek

Grafy signálu a šumu na radiových kartách

Hlášení o výpadech

Pro správu financí jsou určeny tyto funkce:

Automatická fakturace

Přehled vystavených faktur

Přehled bankovních výpisů

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Párování plateb a faktur
Ruční párování plateb
Hromadný tisk faktur
Export faktur a zasílání
Platební morálka zákazníků

Toto rozdělení není zcela přesné, protože některé funkce se vzájemně prolínají, např. Materiál (patří jak do správy sítě, tak do financí).

Evidence zákazníků

V této evidenci jsou vedeny základní údaje o zákaznících (viz obrázek) pro konkrétní potřeby uživatele Metronetu je možno některé údaje doplnit či vynechat.

ID uživatele	1
Jméno: *1	<input type="text"/>
Firma: *1	<input type="text" value="Ing. Jiří Chráska"/>
Ulice: *	<input type="text" value="Pionýrská 512"/>
PSČ: *	<input type="text" value="55101"/>
Obec: *	<input type="text" value="Jaroměř"/>
Dodací adresa - firma:	<input type="text" value="Ing. Jiří Chráska"/>
Dodací adresa - ulice:	<input type="text" value="Pionýrská 512"/>
Dodací adresa - obec:	<input type="text" value="Jaroměř"/>
dodací adresa - PSČ:	<input type="text" value="55101"/>
IČO:	<input type="text" value="40134539"/>
DIČ:	<input type="text" value="CZ6510261869"/>
Telefon: *1	<input type="text" value="491 110 053"/>
Mobil: *1	<input type="text" value="608 400 334"/>
Fax:	<input type="text"/>
Účet: *	<input type="text" value="164197145/0300"/>
Specifický symbol: *	<input type="text" value="24020002"/>
Email: *	<input type="text" value="jirka@chorche.net"/>
Email pro faktury: 3	<input type="text"/>
Poznámka:	<input type="text"/>
Splatnost:	<input type="text" value="0"/> Je-li > 0, má přednost před globální splatností.
Právní osoba:	☒ Je-li zaškrtnuto, zobrazí se na faktuře IČO a DIČ. NEZAPOMEŇ vypnit pole FIRMA.
Fakturovat:	☒ Je-li zaškrtnuto, zákazník se bude fakturovat.
Faktury posílat poštou:	☐ ☐ Je-li zaškrtnuto, faktura se bude zasílat pozemní poštou.
Smlouva je odeslána:	☐
Smlouva je podepsána:	☐
Datum zavedení:	24.08.2004

[Karta zákazníka](#)
[IP adresy](#)

Ilustrace 1: Uživatel a jeho údaje.

Povinné údaje jsou označeny hvězdičkou.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Šablony služeb a služby

Uživatel Metronetu si nejprve vytvoří šablony pro služby a podle těchto šablon je možno snadno přiřadit službu konkrétnímu zákazníkovi. To nijak nevyklučuje individuální přizpůsobení služby zákazníkovi.

Základní charakteristiky služby jsou typ a perioda.

Typ služby může být: data, doména, web, email, montáž a ostatní, a určuje evidovaná data. Typy služeb pokrývají běžné činnosti ISP. Datové služby jsou pak přiřazeny konkrétním IP adresám zákazníka.

Perioda služby může být: jednou, měsíčně, čtvrtletně a ročně. Perioda určuje, jak často se bude služba fakturovat. Ceny služeb se zadávají včetně DPH.

ID	Typ	Název	Popis	Cena	DPH	Perioda	Akce
1	data	HOME-INTERNET 512/128	agregace 1:20, data 25MB/hod., 110MB/8hod, 330MB/24hod.	300.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
3	montáž	Aktivační jednorázový poplatek LAN		1000.00	19 %	jednou	upravit smazat
4	ostatní	Síťová karta Micronet SP2500RS		270.00	19 %	jednou	upravit smazat
5	data	PROFI-LINE 256		2269.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
6	data	PROFI-LINE 128		2261.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
7	data	PROFI-LINE 64		595.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
8	data	PROFI-LINE 512		6426.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
9	data	PROFI-LINE 2048		23681.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
10	ostatní	Dodatečné vyúčtování za služby		0.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
11	ostatní	Dohled a údržba serverů		2380.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
12	web	WWW Hosting do 100MB		536.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
13	web	WWW Hosting do 10MB		179.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
14	web	WWW podpora PHP		60.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
15	web	WWW podpora SQL		298.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
16	doména	Údržba domény .CZ		715.00	19 %	ročně	upravit smazat
17	doména	Registrace domény .CZ		1188.00	19 %	jednou	upravit smazat
18	ostatní	Pronájem technologie 5,7 GHz		1416.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
19	data	PROFI-LINE 256 - DATA		0.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
20	email	MAIL - Domenový koš + ANTISPAM + ANTIVIR		60.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
21	data	BUSINESS-INTERNET 512/128	agregace 1:20, data 1,5GB/24hod.	1900.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
22	ostatní	Pronájem pevné IP		118.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
23	ostatní	základní instalace a konfigurace LINUX		1785.00	19 %	jednou	upravit smazat
24	ostatní	konfigurace DNS		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
25	ostatní	konfigurace DHCP		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
26	ostatní	konfigurace FIREWALL + NAT		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
27	ostatní	implementace serveru		5950.00	19 %	jednou	upravit smazat
28	ostatní	konfigurace MAIL - SMTP		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
29	ostatní	konfigurace MAIL - SMTP-SSL		2260.00	19 %	jednou	upravit smazat
30	ostatní	konfigurace MAIL - IMAP		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
31	ostatní	konfigurace MAIL - IMAP-SSL		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
32	ostatní	konfigurace MAIL - ANTISPAM		1070.00	19 %	jednou	upravit smazat
33	data	HOME-INTERNET STANDARD 512/128	agregace 1:50, data 1GB/24hod.	750.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
34	data	HOME-INTERNET DATA 1024/256	agregace 1:50, data 1GB/24hod.	950.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
35	data	BUSINESS-INTERNET STANDARD 1024/256	agregace 1:20, data 1,5GB/24hod.	3500.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
36	data	BUSINESS-INTERNET DATA 2048/512	agregace 1:20, data 1,5GB/24hod.	9500.00	19 %	měsíčně	upravit smazat
37	doména	Registrace domény .EU		875.00	19 %	jednou	upravit smazat

Ilustrace 2: Přehled šablon služeb

Každý zákazník má svoji Kartu zákazníka, do které se zapisují všechny poskytované služby. Může jich být libovolné množství. Na obrázku níže je příklad datové služby. Údaje o maximální rychlosti, garantované rychlosti, prioritě paketů a agregaci jsou využity pro snadné vytvoření shaperů. Údaje:

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

služba, cena, sazba DPH, fakturovat od data, fakturovat do data a fakturováno slouží automatické fakturaci.

Služba	<input type="text" value="HOME-INTERNET 1024/128"/>
Cena včetně DPH	<input type="text" value="300,00"/>
Sazba DPH	<input type="text" value="19"/>
Smluvní cena	☐ Je-li zaškrtnuto, cena se při přecenění nemění.
Fakturovat	☒ Je-li zaškrtnuto, objeví se služba na faktuře.
Fakturovat od data	<input type="text" value="13.04.2006"/>
Fakturovat do data	<input type="text"/>
Fakturováno	<input type="text" value="13.04.2006"/>
Poznámka	<input type="text"/>
Rychlost maximální download [kbit/s]	<input type="text" value="1024"/>
Rychlost garantovaná download [kbit/s]	<input type="text" value="128"/>
Rychlost maximální upload [kbit/s]	<input type="text" value="1024"/>
Rychlost garantovaná upload [kbit/s]	<input type="text" value="128"/>
Priorita paketů [1-16]	<input type="text" value="16"/>
Množství přenesených dat [MB]	<input type="text" value="2500"/> pak se z maximální rychlosti přepne na garantovanou.
Časový interval počítání dat [h]	<input type="text" value="24"/>
Začátek intervalu (absolutní čas)	<input type="text"/> :00:00
Agregace 1:	<input type="text" value="20"/>
Smazat záznam	☐

Ilustrace 3: Karta zákazníka (datová služba)

IP adresy

Každému zákazníkovi, kterému je poskytována datová služba, je nutné přidělit alespoň jednu IP adresu.

ID: 1
Zákazník: Ing. Jiří Chráska
Ulice: Pionýrská 512
PSČ: 55101
Obec: Jaroměř

Registrované IP adresy

IP adresa *	MAC adresa	Datová služba	Akce
Shaper download	Shaper upload	Polepšovna download	Polepšovna upload Fakturovat Nepolepšovat
<input type="text" value="80.188.120.226"/>	<input type="text" value="00:01:02:9C:4D:38"/>	HOME-INTERNET 1024/128 <input type="text" value="služba"/>	<input type="button" value="Uložit"/> <input type="button" value="Opravit shapery"/> <input type="button" value="Registrovat"/>
dn 128/1024 (1 z 20)	up 128/1024 (1 z 20)	polepšovna dn 128/128 80.188.120.226 (1 z 1)	polepšovna up 128/128 80.188.120.226 (1 z 1) ☐ ☐
<input type="text"/> nová IP	<input type="text"/> nová MAC	HOME-INTERNET 1024/128 <input type="text" value="zvolte službu"/>	<input type="button" value="Uložit"/> <input type="button" value="Uložit a vytvořit shapery"/>

[Zpět](#)

Ilustrace 4: IP adresy zákazníka

Ke každé IP adrese se váží 4 shapery (omezovače toku dat na úrovni IP protokolu), dva pro příchozí data (download) a dva pro odchozí data (upload). Jedna dvojice shaperů slouží jako základní (není potřeba aplikovat FUP) a druhá dvojice (tzv. polepšovna) se aplikuje poté, co zákazník překročil

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

pravidla FUP.

Např. pro výše uvedenou službu HOME INTERNET 1024/128 je FUP tato: Uživatel může za 24 hodin odebrat až 2500 MB dat rychlostí 1024kbit/s a potom se jeho rychlost sníží na 128kbit/s v obou směrech

Viz následující tabulka:

<i>Rychlost toku dat</i>	<i>není třeba aplikovat FUP</i>	<i>aplikovat FUP</i>
příchozí data k zákazníkovi	shaper download (1024kbit/s)	polepšovna download (128kbit/s)
odchozí data od zákazníka	shaper upload (1024kbit/s)	polepšovna upload (128kbit/s)

Satelity

Satelit (přístupový bod) je router nejbližší zákazníkovi, na kterém běží klient Metronetu.

<u>ID</u>	<u>server</u>	<u>WAN IP</u>	<u>LAN</u>	<u>Lokalita</u>	
5	lx-beloves.rt.qd-net.net	10.146.0.18	172.16.103	Náchod-Běloves	smazat
11	lx-brazec.rt.qd-net.net	10.146.0.34	172.16.107	Náchod Bražec	smazat
4	lx-duhova.rt.qd-net.net	10.146.0.14	172.16.102	Náchod, Duhová 269	smazat
8	lx-hronov.rt.qd-net.net	10.146.0.22	172.16.104	Hronov	smazat
12	lx-jaromer.rt.qd-net.net	10.146.0.38	172.16.108	Jaroměř	smazat
15	lx-jaromer2.rt.qd-net.net	10.146.0.54	172.16.112	Jaroměř	smazat
13	lx-kostelec.rt.qd-net.net	10.146.0.42	172.16.110	Červený Kostelec	smazat
14	lx-modra1979.rt.qd-net.net	10.146.0.50	172.16.111	Náchod, Modra 1979 - 1980	smazat
24	lx-nachod-cb383.rt.qd-net.net	10.146.0.90	10.1.2	Náchod - Českých bratří 383	smazat
21	lx-nachod-na-strzi.rt.qd-net.net	10.146.0.78	172.16.117	Náchod - Na Strži 1850	smazat
22	lx-nachod-plhov-sssp.rt.qd-net.net	10.146.0.82	172.16.118	Náchod - Plhov, Podnikatelská škola	smazat
26	lx-nachod-tqm19.rt.qd-net.net	10.146.0.98	172.16.121	Náchod, T.G.M. 19	smazat
1	lx-namlyn.rt.qd-net.net	10.146.0.6	172.16.100	Náchod, Mlynska 99	smazat
20	lx-nmesto-druzstevni544.rt.qd-net.net	10.146.0.74	172.16.116	Nové Město nad Metují - Družstevní 544	smazat
23	lx-nmesto-dukelska.rt.qd-net.net	10.146.0.86	172.16.119	Nové Město nad Metují - Dukelská	smazat
19	lx-nmesto-okrajova1368.rt.qd-net.net	10.146.0.70	172.16.115	Nové Město nad Metují - Okrajová 1368	smazat
25	lx-nmesto-tqm542.rt.qd-net.net	10.146.0.94	172.16.120	Nové Město nad Metují	smazat
17	lx-nmesto.rt.qd-net.net	10.146.0.62	172.16.114	Nové Město nad Metují	smazat
3	lx-plhov.rt.qd-net.net	10.146.0.10	172.16.101	Náchod-Plhov	smazat
9	lx-rybnik.rt.qd-net.net	10.146.0.26	172.16.105	Horní Radechová	smazat
16	lx-skalice.rt.qd-net.net	10.146.0.58	172.16.113	Česká Skalice	smazat
10	lx-vlk.rt.qd-net.net	10.146.0.30	172.16.106	Náchod Staré Město	smazat
18	lx-volovnice.rt.qd-net.net	10.146.0.66	172.16.109	Náchod - Volovnice	smazat

Ilustrace 5: Přehled satelitů v síti

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Parametry satelitu

ID satelitu: 5
Jméno serveru: vodojem6.helapc.wnet.cz
WAN IP adresa: 172.16.100.6
WAN MAC adresa:

karta	použití	IP	
vlan0	nepoužito	192.168.1.1	
vlan1	internet	172.16.100.6	172.16.100.0/24
eth1	klienti	172.16.104.1	172.16.104.0/24
	nepoužito		
	nepoužito		
	nepoužito		
	nepoužito		

Verze software: 2 pro ASUSy a nové satelity je 2
Typ satelitu: ASUS 802.11b AP [Nastavení parametrů AP](#)
Lokalita: Předměřice, vodojem HSJ
Umístění: vodojem, nahoře pod koulí
Hardware: ASUS WL-500g

Ilustrace 6: Parametry satelitu část 1.

Na satelitu je velmi mnoho údajů. Zde je část popisující základní věci. Řádky vedle IP adres představují sítě pro zákazníky (horní řádek) a sítě páteřní (spodní řádek). Použití síťové karty je důležité pro správné nastavení shaperů, *internet* znamená, že na této kartě se budou omezovat odchozí data od zákazníka, *klienti* znamená, že na této kartě se budou omezovat data příchozí k zákazníkovi.

Za zmínku zde stojí zmínit i to, že pro satelity typu ASUS 802.11b AP je možno nastavovat z přímo z webu radiové parametry (ESSID, kanál, WEP klíč, MAC access list apod.).

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Garantovaná propustnost pro download:	<input type="text" value="11000"/>	kbit/s
Strop pro download:	<input type="text" value="11000"/>	kbit/s
Garantovaná propustnost pro upload:	<input type="text" value="11000"/>	kbit/s
Strop pro upload:	<input type="text" value="11000"/>	kbit/s
Číslo shaperu:	<input type="text" value="1"/>	
Cesta:	<input type="text" value="/sbin"/>	

Minimum pro správné fungování shaperu je 32 kbit/s.

[Definice shaperu](#)

Registrované IP adresy

IP adresa	MAC adresa	Zákazník	Provozní stav	Stav	Služba	Shaper
172.16.104.3	00:e0:98:be:8c:4f	Richtr Petr - Zámečnictví	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.7	00:05:1c:1f:c3:93	Černá Svatava - Čes PRODEX	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.9	00:e0:98:be:8d:66	EKOIZOL V + V spol. s r.o.	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.15	00:0c:76:96:d9:47	Feifar Vladimír	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.17	00:11:2f:60:ff:15	Jírek Aleš	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.19	00:08:c7:99:71:f4	Jírek Aleš	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.21	00:0E:A6:5D:96:E5	Bláha Zdeněk	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.23	00:02:3f:b0:9e:15	Barvif Michal - Falco	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.25	00:11:2f:9b:60:20	Sedmík Luděk - Klempřství	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.27	00:50:FC:FF:C4:35	RIVI s.r.o.	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.29	00:11:09:92:d4:e5	Kovo - Gas s.r.o. Čihulek	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.31	00:0a:e6:32:db:2a	Polach Bronislav	normal	registered	Internet nadstandard	dn 172.16.104.
172.16.104.33	00:4f:62:06:17:a3	MACOM s.r.o.	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.35	00:e0:98:be:8b:9c	Bouček Václav	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.37	00:08:c7:9b:2f:8c	Chutný Jaroslav, Ing.	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.67	00:13:d3:3b:5a:57	Mauler Martin	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.73	00:A0:C5:15:36:53	Vlachý Petr	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.105	00:60:b0:ec:9d:3e	Zahradník	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.155	00:e0:98:4c:f9:53	Vacek Martin	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.
172.16.104.192	00:13:d4:ea:c2:dd	Bouček Martin	normal	registered	Internet Standard	dn 172.16.104.

Ilustrace 7: Parametry satelitu část 2.

Na pokračování jsou vidět nastavení root shaperu (vysvětlení v sekci Shapery) a seznam všech IP adres zákazníků připojených k tomuto satelitu.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Shapery

Systém shaperů (omezovačů toku dat) je klíčovou částí Metronetu. Je dostatečně flexibilní, tak aby pokryl všechny možné modely omezení provozu. K omezení rychlosti toku dat dochází na ethernetovém rozhraní satelitu (je jedno zda to je klasická karta nebo radiová karta) těsně před vypuštěním do přenosového média. Omezují se vždy pouze odchozí pakety. Použitý shaper je HTB, <http://luxik.cdi.cz/~devik/qos/htb/>

Základní pojmy:

Shaper: omezovač toku dat, parametry jsou garantovaná rychlost kbit/s, maximální rychlost kbit/s, priorita paketů, agregace a filtr.

FUP (Fair Use Policy): sada pravidel, která říká jak může uživatel používat síť, aby příliš neomezoval ostatní uživatele anebo nezpůsobil zahlcení sítě.

Základní shaper: omezení toku, kdy není třeba aplikovat FUP

Polepšovna: omezení toku, kdy uživatel překročil FUP a je třeba ho omezit.

Modelové situace uspořádání shaperů na satelitu z hlediska přiřazení zákazníkům

1. Jeden společný základní shaper pro všechny uživatele satelitu a jedna společná polepšovna pro všechny uživatele satelitu.
Výhody: je to jednoduché.
Nevýhody: jeden uživatel (stahovač) může ostatní dost omezit. Pokud dva nebo více uživatelů spadnou do polepšovny, dochází u nich k drastickému omezení. Není možno garantovat konektivitu.
2. Samostatný základní shaper pro každého uživatele satelitu a jedna společná polepšovna pro všechny uživatele satelitu.
Výhody: velmi dobré oddělení jednotlivých uživatelů, je možné garantovat konektivitu na úrovni základního shaperu.
Nevýhody: Pokud dva nebo více uživatelů spadnou do polepšovny, dochází u nich k drastickému omezení. Není možno garantovat konektivitu na úrovni polepšovny.
3. Společný základní shaper pro skupinu uživatelů satelitu a samostatná polepšovna pro každého.
Výhody: Je možno garantovat konektivitu na úrovni polepšovny a zajistit vysokou propustnost sítě.
Nevýhody: Může se stát, že jeden uživatel (stahovač) ze skupiny „vyžere“ ostatním konektivitu
4. Samostatný základní shaper pro každého uživatele satelitu a samostatná polepšovna pro každého.
Výhody: Je možno garantovat konektivitu jak na úrovni základního shaperu tak na úrovni polepšovny a zajistit vysokou propustnost sítě. Ze zkušenosti je to velmi dobrý model.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Nevýhody: je poměrně náročné se v tom vyznat a v případě, že nastala chyba ji vyhledat a odstranit.

Poznámka: Pokud se bavíme o garantované konektivitě je třeba mít na zřeteli toto: skutečně garantovaná konektivita je pouze tehdy, když součet všech shaperů je menší nebo roven celkové skutečné propustnosti rozhraní (resp. celé sítě). Takto však žádný ISP neuvažuje ani nefunguje.

Uspořádání shaperů na síťovém rozhraní satelitu

Na každém ethernetovém rozhraní satelitu je tzv. root shaper, který určuje maximální propustnost rozhraní, pod ním jdou dceřinné shapery.

Představme si to jako soustavu vodovodních trubek, jedna pevná - základní o velkém průřezu (root shaper) a uvnitř ní několik dalších menších (dceřinné shapery), které se vyznačují tím, že dovedou elasticky měnit svůj průřez a snaží se maximálně vyplnit průřez základní trubky. Pak tu máme skřítku arbitra, který vybírá z fronty neodeslané pakety a vkládá je do trubek. On určuje, podle námi daných pravidel, kterou trubkou odeče paket ven. Dceřinné trubky se snaží, aby jejich průřez byl co největší, ale ne více než určuje parametr shaperu strop. A naopak, dceřinná trubka nezmenší svůj průřez pod parametr minimum. Když je ve frontě paketů nával, skřítek přednostně vybírá pakety s vyšší prioritou (paradoxně 0 je nejvyšší priorita).

V Metronetu je soustava trubek statická a pravidla pro skřítku dynamicky za provozu měníme.

Nyní se můžeme podívat, jak vypadá definice shaperů na webovém rozhraní:

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Uložit Poslat shaper Zobrazit skript

Roury

Ethernet	Minimum [kbit/s]	Strop [kbit/s]	Priorita	Agregace in	Filtr	Poznámka
eth0	64	1024	10	20		agregace 1:20 up 64/1024 u1
eth0	64	1024	10	20		agregace 1:20 up 64/1024 u2
eth0	64	1024	10	20		agregace 1:20 up 64/1024 u3
eth0	64	128	16	20		agregace 1:20 up 64/128
eth0	64	128	10	20		agregace 1:20 up 64/128 u1
eth0	64	128	10	20		agregace 1:20 up 64/128 u2
eth0	64	128	16	20		agregace 1:20 up 64/128 u3
eth0	128	128	3	1		B.S.C. spol. s r.o.
eth0	128	1024	10	20		HOME INTERNET upload 1024/51
eth0	64	64	11	1		upp 64/64 pro 172.16.100.185
eth0	64	64	16	1		upp 64/64 pro 172.16.100.186
eth0	64	64	11	1		upp 64/64 pro 172.16.100.186

Ilustrace 8: Definice shaperů na satelitu

Zbývá vysvětlit dva parametry: agregace a filtr. Agregace říká, kolik zákazníků bude používat právě tento shaper (toto využití se zobrazuje na stránce IP adresy zákazníka). Filtr slouží k tomu, když chceme vytvořit shaper, který potom nepřidáme žádné IP adrese, ale použijeme ho na něco jiného (třeba pro nastavení maximální priority pro DNS dotazy).

Automatická polepšovna

Automatická polepšovna je samostatný program, většinou zakázkově upravovaný, který v pravidelných intervalech počítá data odebraná zákazníkem a na základě pravidel FUP posílá zákazníky do polepšovny nebo je z polepšovny vyjímá.

Hlášení o výpadcích na mobil

Samostatný program, který pomocí ICMP paketů testuje dostupnost všech satelitů a zvolených zařízení. V případě nedostupnosti zaznamená tuto událost do databáze a pošle SMS na mobil správce sítě. Pokud je zařízení zase dostupné, je opět odeslána zpráva. SMS je posílána jako krátký email na SMTP server mobilního operátora, není to tedy klasická SMS z telefonu na telefon. V případě výpadku páteří konektivity od vyššího ISP to nefunguje (není kam poslat mail). Je možno pomocí vyhrazeného mobilního telefonu, který je trvale připojen k centrálnímu serveru zabezpečit posílání SMS z telefonu na telefon. Tato varianta však nebyla dosud nikde použita.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

<u>IP adresa</u>	<u>Down</u>	<u>Up</u>	<u>Poznámka</u>	<u>Zařízení</u>
172.16.1.34	2006-05-08 00:20:31	2006-05-08 00:40:02	neodpovída na ping	statek_rodov_cl
172.16.3.100	2006-05-07 20:42:25	2006-05-07 21:02:19	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.3.100	2006-05-07 14:52:22	2006-05-07 15:23:34	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.3.100	2006-05-07 13:52:20	2006-05-07 14:42:17	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.3.100	2006-05-07 13:22:15	2006-05-07 13:41:57	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.106.122	2006-05-07 05:02:13	2006-05-07 05:21:45	neodpovída na ping	Jankaj Ovislink
172.16.1.34	2006-05-07 01:30:37	2006-05-07 01:40:02	neodpovída na ping	statek_rodov_cl
172.16.3.100	2006-05-07 00:42:28	2006-05-07 00:52:03	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.1.34	2006-05-07 00:30:29	2006-05-07 00:50:02	neodpovída na ping	statek_rodov_cl
172.16.1.34	2006-05-06 23:30:32	2006-05-06 23:40:01	neodpovída na ping	statek_rodov_cl
172.16.105.8	2006-05-06 23:02:33	2006-05-06 23:11:55	neodpovída na ping	Krpatová Ovislink
172.16.109.2	2006-05-06 20:02:57	2006-05-06 20:21:55	neodpovída na ping	Štefka Ovislink
172.16.108.10	2006-05-06 20:02:23	2006-05-06 20:11:55	neodpovída na ping	Černý Vladimír Ovislink
172.16.105.36	2006-05-06 20:02:04	2006-05-06 20:11:52	neodpovída na ping	Ovislink Školka
172.16.3.100	2006-05-06 19:02:35	2006-05-06 19:11:54	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink
172.16.3.100	2006-05-06 18:12:30	2006-05-06 18:22:05	neodpovída na ping	Dohodil Ovislink

Ilustrace 9: Přehled výpadků satelitů a zařízení

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Zařízení

Zařízení je cokoliv, čemu je možno přidělit IP adresu a není to satelit. Evidence zařízení je pomocná, slouží pro přehled, kde co je, jakou to má IP adresu, konfiguraci. Zařízení lze zahrnout do testování dostupnosti a kvality linky.

[přidat zařízení](#)

IP adresa	Popis	Konfigurace	Hlídat	Test linky	Akce
172.16.2.52	Škaritková Ovislink		N	N	smazat
172.16.2.60	Bod Rodov Knihovka 1184 SSID: HKnih603700228		N	N	smazat
172.16.2.62	Bod Rodov Knihovna Ovislink, Napájení připraveno i pro ASUS		N	N	smazat
172.16.2.90	Bod Rodov SSID: HMat603700228 kanál: 9		N	N	smazat
172.16.2.92	Lichtenberg Ovislink		N	N	smazat
172.16.2.94	Vít Ovislink		N	N	smazat
172.16.2.108	Karel Ovislink		N	N	smazat
172.16.3.2	Boucek statek Ovislink	Zatím je 104.104 klient na Statku	N	N	smazat

Ilustrace 10: Přehled zařízení

Materiál

Evidence materiálu je pomocná, umožňuje nám mít přehled o tom, kde máme jakou síťovou technologii, odkud jsme ji nakoupili a kolik nás to stálo. Materiál může být na satelitech, u zákazníků nebo někde jinde.

Material na satelitu lx-skalice.rt.gd-net.net								
přidat materiál								
ID	Popis	Kusy	Dodavatel	Cena/MJ	Nákup	Spotřeba	Vyřazení	Faktura
35	Motorola Access Point 5,7 GHz	1	GD-Net s.r.o.	23890,00	29.09.2005	29.09.2005		výdejka č.44
36	Motorola napájení po ethernetu	1	GD-Net s.r.o.	322,31	29.09.2005	29.09.2005		výdejka č.44
37	3Com Office Connect Switch 5p.	1	GD-Net s.r.o.	940,00	29.09.2005	29.09.2005		výdejka č.44
38	Belden 1583 cat. 5e	100	GD-Net s.r.o.	4,00	29.09.2005	29.09.2005		výdejka č.44
Celkem 25552.31 Kc bez DPH								
Zpet								

Ilustrace 11: Přehled materiálu na satelitu

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

[přidat materiál](#)

Material na satelitech

<u>Satelit</u>	<u>Pocet polozek</u>	<u>Cena celkem</u>
lx-modra1979.rt.qd-net.net	1	1290.00
lx-nmesto-okrajova1368.rt.qd-net.net	1	1290.00
lx-nachod-tqm19.rt.qd-net.net	1	1150.00
lx-brazec.rt.qd-net.net	1	1290.00
lx-kostelec.rt.qd-net.net	1	1290.00
lx-nachod-cb383.rt.qd-net.net	1	1290.00
lx-volovnice.rt.qd-net.net	1	1866.00
lx-nmesto-druzstevni544.rt.qd-net.net	2	2582.00
lx-nachod-na-strzi.rt.qd-net.net	2	3272.00
lx-namlvn.rt.qd-net.net	2	12202.45
lx-jaromer2.rt.qd-net.net	2	7337.04
lx-rybnik.rt.qd-net.net	2	7337.04
lx-hronov.rt.qd-net.net	2	3124.00
lx-nachod-plhov-sssp.rt.qd-net.net	3	11696.26
lx-duhova.rt.qd-net.net	3	4726.00
lx-skalice.rt.qd-net.net	4	25552.31
lx-nmesto-tqm542.rt.qd-net.net	4	12225.84
lx-beloves.rt.qd-net.net	5	12935.08
lx-nmesto.rt.qd-net.net	6	28915.81
lx-nmesto-dukelska.rt.qd-net.net	14	10428.28
Celkem:		151800.11

Material u zakazniku

<u>Uzivatel</u>	<u>Pocet polozek</u>	<u>Cena celkem</u>
KSK Bono s.r.o.	2	7239.84
Daniš Roman	2	7224.53
Ing. Jiří Chráska	2	6401.00
TEXTONNIA CZECH, s.r.o.	2	6421.00
CES EKONOMIK spol. s r.o.	11	9285.03
EZOP COMPUTERS s.r.o.	12	9853.73
Celkem:		46425.13

Ilustrace 12: Celkový přehled materiálu

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Název materiálu: *	Motorola Access Point 5,7 GHz
Dodavatel:	GD-Net s.r.o.
Cena/MJ:	23890.00
Počet kusů:	1
Datum nákupu:	29.09.2005
Datum spotřeby: *	29.09.2005
Datum vyřazení:	
Číslo faktury:	výdejka č.44
Je u zákazníka:	0 nikdo
Je na satelitu:	16 lx-skalice.rt.gd-net.net
Je někde jinde:	
<input type="button" value="Uložit"/>	

Ilustrace 13: Detailní pohled na materiál

Faktury – automatická fakturace

Faktury ve formátu PDF jsou vystavovány automaticky podle aktivně poskytovaných služeb. Zákazníkům se posílají emailem, není-li v údajích zákazníka řečeno jinak. Je možno nastavit posílání emailem ihned po vytvoření faktury, anebo až po kontrole. Sazba faktury je prováděna profesionálním sázečím softwarem T_EX (csplain). a převedena do PDF programem dvipdf. Je možné vystavit fakturu i ručně. Jednou vystavenou fakturu nejde smazat. Vystavené faktury jsou uloženy do databáze a ještě jednou ve formátu PDF na disku centrálního serveru.

Datum vystavení od: 01 04 2006 do: 31 05 2006

číslo tisk	zákazník párování	datum	var. symbol	celkem	zaplacené	
21060705	ATC RESLER spol. s r.o.	01.04.2006	21060705	2 737.00	2 737.00	uhradit upravit
21060706	MERKURTISK, a.s.	01.04.2006	21060706	9 639.00	0.00	uhradit upravit
21060707	JOSEF HLÁVKO - Tiskárna V&H Print	01.04.2006	21060707	2 975.00	0.00	uhradit upravit
21060708	LEDER-PELLICCE, s.r.o.	01.04.2006	21060708	1 785.00	0.00	uhradit upravit
21060709	KARE s.r.o.	01.04.2006	21060709	300.00	0.00	uhradit upravit
21060710	PETR SOUKUP	01.04.2006	21060710	595.00	595.00	uhradit upravit

Ilustrace 14: Přehled vystavených faktur

Na přehledu žlutě zbarvené faktury jsou nezaplacené, bílé jsou zaplacené, hnědé jsou částečně zaplacené a zelené jsou přeplacené. Červené tlačítko umožňuje okamžitě zablokovat přístup k

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

internetu neplaticímu zákazníkovi, zelené pak toto zablokování zrušit.

Bankovní výpisy

Pokud banka uživatele systému Metronet umí poslat email výpis z účtu, je možné sledovat došlé platby v reálném čase a provádět jejich automatické párování na faktury. V současné době je k dispozici sledování plateb pro Komerční banku a Raiffeisen BANK. Je možno zakázkově naprogramovat program pro sledování bankovních výpisů pro jiné banky, podmínkou je, že uživatel Metronetu používá vhodnou formu internetového bankovníctví (tím není řečeno, že to půjde pro každou banku).

ID	Částka	Datum	Z účtu	VS	SS	Popis	Spárováno
2286	298.00 CZK	14.04.2006	189565215/0300	21051058	0		
2285	298.00 CZK	14.04.2006	189565215/0300	21060786	0		
2284	2380.00 CZK	14.04.2006	78-8928130247/0100	24020040	24020040		
2283	300.00 CZK	14.04.2006	208562053/0300	24020210	0		
2282	300.00 CZK	14.04.2006	159596045/0300	24020245	0		
2281	300.00 CZK	14.04.2006	208505913/0300	21060839	24020012		fa: 21060839
2280	300.00 CZK	14.04.2006	171414646/0300	24020147	0		
2279	1200.00 CZK	14.04.2006	78-8843700247/0100	24020001	0	PLATBA ZA 8/05,9/05,12/05,4/06	
2278	300.00 CZK	14.04.2006	1676702023/0800	24020253	24020253		
2277	300.00 CZK	14.04.2006	372893153/0800	21060836	24020196		fa: 21060836
2276	300.00 CZK	14.04.2006	754908023/0800	21060900	24020270	internet 4/06	fa: 21060900
2275	300.00 CZK	14.04.2006	213755183/0800	21060727	24020285		fa: 21060727
2274	300.00 CZK	14.04.2006	1181477389/0800	21060828	24020275		fa: 21060828
2273	657.00 CZK	14.04.2006	1183714309/0800	21060825	0		

Ilustrace 15: Přehled bankovních výpisů

Na přehledu bankovních výpisů jsou automaticky spárované výpisy bílé. Žlutě označené výpisy bude nutno spárovat s fakturou ručně, je to proto, že plátce nevyplnil všechny povinné údaje (v tomto případě jsou povinné údaje variabilní a specifický symbol). Je vhodné, aby uživatel Metronetu používal účet jenom na platby za služby fakturované Metronetem, jinak dojde k tomu, že se v přehledu budou hromadit bankovní výpisy, které nepůjde nijak spárovat a bude nutné je ručně smazat.

V nouzi lze pořídit do Metronetu bankovní výpis i ručně.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

ID výpisu	2282
Částka	<input type="text" value="300.00"/>
Měna	<input type="text" value="CZK"/>
Variabilní symbol	<input type="text" value="24020245"/> Samková Eva - podle faktury
Konstatní symbol	<input type="text" value="0308"/>
Specifický symbol	<input type="text" value="0"/>
Příkazce	<input type="text"/>
Z účtu	<input type="text" value="159596045"/> / <input type="text" value="0300"/> Samková Eva
Na účet	<input type="text" value="1046007210"/> / <input type="text" value="5500"/>
Datum transakce	<input type="text" value="14.04.2006"/>
Poštovní soubor	<input type="text" value="1144971028.10788.zone10.gd-net.net,S=1527"/> <input type="button" value="v"/> <small>/home/rb-pohyby/.maildir/cur/</small>
Zpracováno systémem	2006-04-14 20:07:04
Párování	Faktura:

[Zpět](#)

Poznámka: Tlačítko "Zrušit párování" odstraní všechny úhrady k dané faktuře a vymaže párování.
Pokud není u ručně zadaného výpisu vyplněna měna, dosadí se automaticky CZK, pokud není vyplněn konstatní symbol, dosadí se 0308.

Ilustrace 16: Detail bankovního výpisu

Párování plateb a faktur

Párování plateb se snaží Metronet co nejvíce zautomatizovat. Pokud je platba podle uživatelem zadaných kritérií jednoznačně identifikovatelná a částka na faktuře souhlasí s platbou, je provedeno automatické párování.

Není-li tomu tak, je nutný jednoduchý manuální zásah. Při párování plateb z bankovních výpisů se Metronet snaží co nejvíce zúžit výběr faktur. Např. Zákazník má správně vyplněn účet ve svých údajích, platba přišla z tohoto účtu, je vyplněn špatně variabilní symbol (místo něj je tam správný specifický symbol) a úplně chybí specifický symbol, částka souhlasí s fakturou. Potom je párování poměrně snadné a program vybere přímo odpovídající fakturu. Uživatel po vizuální kontrole napíše číslo faktury do volného políčka a je to (viz obrázek níže).

Nejhorší situace nastane, pokud zákazník zaplatí více faktur jednou platbou. To se musí potom částka z bankovního výpisu rozdělit na více plateb a ty pak ručně připojit k jednotlivým fakturám (viz sekce Ruční párování plateb).

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Samková Eva má účet 159596045/0300, variabilní symbol 24020245 a specifický symbol 24020245

Výběr z výpisů

Účet: vs: 24020245 ss:

[Zpět](#)

Párování výpisů k fakturám

Faktury				Výpisy							
Číslo faktury	Částka	Již uhrazeno	Fakturováno	Výpis	Částka	Z účtu	Variabilní symbol	Specifický symbol	Příkazce	Spárovat s fakt. č.	
21060904	300.00		02.04.2006	14.04.2006	300.00	159596045/0300	24020245		0	<input type="text" value="21060904"/>	

Ilustrace 17: Párování platby k faktuře

Ruční párování plateb

Ruční párování plateb je nutno použít, pokud zákazník zaplatil jednou platbou více faktur najednou nebo fakturu přeplatil. Toto je nejhorší situace při párování. Musí se ručně rozdělit částka platby a připojit k odpovídající faktuře.

Úhrada faktury č. 21060946 celkem 300.00 Kč; zákazník Ing. Jiří Chráska

Částka [Kč] *	Datum úhrady	Z účtu	smazat
<input type="text" value="150"/>	<input type="text" value="08"/> <input type="text" value="05"/> <input type="text" value="2006"/>	<input type="text" value="164197145/0300"/>	

[zpět](#)

Ilustrace 18: Ruční párování platby

Hromadný tisk faktur

Hromadný tisk faktur se používá, když je třeba vytisknout velké množství faktur najednou pro založení do šanonu. Nebo je potřeba vytisknout faktury pro zákazníky, kteří si přejí dostávat faktury papírovou poštou. Výběr faktur je možné omezit buď datem vystavení nebo číslem faktury. Stisknutím tlačítka „Tisk“ se vytvoří jeden velký PDF soubor se všemi fakturami, stisknutím tlačítka „Tisk pro zaslání poštou“ se vytvoří PDF s fakturami jenom pro vybrané zákazníky, kteří si to přejí (viz následující obrázek).

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Zadejte datum do: 1 05 2006 do: 31 05 2006

Zadej celé číslo faktury ve tvaru 21xxxxxx !

nebo od čísla do čísla (může být prázdné)

Ilustrace 19: Hromadný tisk faktur

Export faktur a zaslání

Tato funkce Metronetu se používá na dvě věci:

1. Po zkontrolování faktur se odešlou faktury emailem zákazníkům.
2. Proveďte se export do účetnictví.

Datum vystavení od: 01 04 2006 do: 1 04 2006

číslo	zákazník	datum	var.symbol	celkem	exportováno	mailováno
21060705	ATC RESLER spol. s r.o.	01.04.2006	21060705	2737,00	☐	☒
21060706	MERKURTISK, a.s.	01.04.2006	21060706	9639,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060707	JOSEF HLÁVKO - Tiskárna V&H Print	01.04.2006	21060707	2975,00	☐	☒
21060708	LEDER-PELLICCE, s.r.o.	01.04.2006	21060708	1785,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060709	KARE s.r.o.	01.04.2006	21060709	300,00	☐	☒
21060710	PETR SOUKUP	01.04.2006	21060710	595,00	☐	☒
21060711	TEXTONNIA CZECH, s.r.o.	01.04.2006	21060711	29750,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060712	Hamra Medical s.r.o.	01.04.2006	21060712	179,00	☐	☒
21060713	SP Plastic s.r.o.	01.04.2006	21060713	179,00	☐	☒
21060714	AUTOŠKOLA Jiří Vít s.r.o.	01.04.2006	21060714	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060715	ERNST GLOGAR s.r.o.	01.04.2006	21060715	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060716	JSA.CZ s.r.o.	01.04.2006	21060716	239,00	☐	☒
21060717	Linnet pc, s.r.o.	01.04.2006	21060717	3807,00	☐	☒
21060718	Jan Kudelka	01.04.2006	21060718	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060719	BORTA s.r.o.	01.04.2006	21060719	60,00	☐	☒
21060720	Vančák Zdeněk	01.04.2006	21060720	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060721	Domov duchodcu a Ustav socialni pece Ceska Skalice	01.04.2006	21060721	239,00	☐	☒
21060722	Horá Jaroslav	01.04.2006	21060722	1300,00	☐	☒
21060723	Bubeníček Tomáš	01.04.2006	21060723	800,00	☐	☒
21060724	Hladík Jiří	01.04.2006	21060724	300,00	☐	☒
21060725	Hovorka Josef	01.04.2006	21060725	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060726	Jakuš Dušan	01.04.2006	21060726	300,00	☐	☒
21060727	Roubalová Lenka	01.04.2006	21060727	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060728	Růžička Zdeněk	01.04.2006	21060728	800,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060729	Schafer Jiří	01.04.2006	21060729	300,00	☐	☒
21060730	Semerák Marek	01.04.2006	21060730	300,00	☐	☒ <input type="button" value="=>"/>
21060731	Uhrec Miroslav	01.04.2006	21060731	595,00	☐	☒
celkem:	27 faktur, k exportu 27			58 979,00		

Poznámka: Export faktur probíhá kompletně, bez ohledu na zde zvolený časový interval. Je to kvůli tomu, aby náhodou některá faktura nezůstala neexportovaná.
 Obálka u faktury znamená, že je potřeba fakturu vytisknout a poslat zákazníkovi papírovou poštou. Nastavuje se kartě zákazníka.

Export faktur je k dispozici pro účetnictví LCS SIS. Je možné po dodání příslušné dokumentace (nebo po konzultaci s autory účetnictví) naprogramovat exportní modul i pro jiný účetní program.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Platební morálka zákazníků

Platební morálku zákazníků lze sledovat buď globálně nebo pro konkrétního zákazníka přímo na jeho kartě.

č.	Jméno	Ulice	Telefon	Mobil	email	fakturovano	zapláceno	rozdíl
1	Ing. Jiří Chráska	Pionýrská 512	491 110 053	608 400 334	jirka@chorche.net	2 271.00	1 971.00	300.00
2	GD-Net s.r.o.	Ceských bratří 383		777 150 723	info@gd-net.net	0.00	0.00	0.00
3	KADEN - VODOMĚŘY, s.r.o.	Osežnice 51	494 598 128	777 712 083	kaden@iol.cz	19 800.00	19 800.00	0.00
4	Radim Dörr - Pekařství U Zvonu	Pod Kapličkou 1189	491 426 996	603 588 843	r.dorr@tiscali.cz	12 000.00	11 500.00	500.00
5	Pecina Vladislav - PeCOMP	Trávník 1994	469 813 035	604 621 920	obchod@pecomp.cz	15 821.00	14 691.00	1 130.00
6	Milan Kunst	Poděbradova 428	491 426 794	608 884 705	auto-kunst@volny.cz	7 735.00	7 735.00	0.00
7	ATC RESLER spol. s r.o.	Kejzlarova 1677		603 456 665	daniel.resler@atcresler.cz	38 437.00	38 437.00	0.00
8	MERKURTISK, a.s.	Myslbekova 261	491 428 523	606 325 498	uctarna@merkurtsk.cz	242 642.00	179 572.00	63 070.00
9	Integraf s.r.o.	Myslbekova 273		606 325 498	integraf@integraf.cz	109 720.00	93 060.00	16 660.00
10	JOPECO spol. s r.o.	U Cihelny 1751	491 401 940		uctarna@iopeco.cz	41 228.00	41 228.00	0.00

Ilustrace 20: Platební morálka všech zákazníků

číslo	datum	var. symbol	spec. symbol	celkem	zapláceno		
21050121	04.05.2005	24020072		1 314.00	1 314.00	uhradit	upravit
21051613	04.12.2005	24020002		657.00	657.00	uhradit	upravit
21060946	13.04.2006	21060946	24020002	300.00	0.00	uhradit	upravit
celkem:	3 faktur			2 271.00	1 971.00		

[Zpět](#)

Ilustrace 21: Platební morálka konkrétního zákazníka

Dohled nad sítí - provozní grafy

Provozních grafů je v Metronetu spousta, zde budou jenom vybrané nejdůležitější.

Měření veličin probíhá každou minutu. Satelity posílají na centrální server data formou UDP paketů, kde jsou zařazena do fronty a poté uložena do databáze. Krátkodobý výpadek databázového serveru je možno překlenout bez ztráty dat.

Stará data se po určitém čase mažou, tak aby bylo možné udržet databázové tabulky v rozumné velikosti. Webové stránky s grafy se načítají pořád dokola v pravidelných časových intervalech.

METRONET

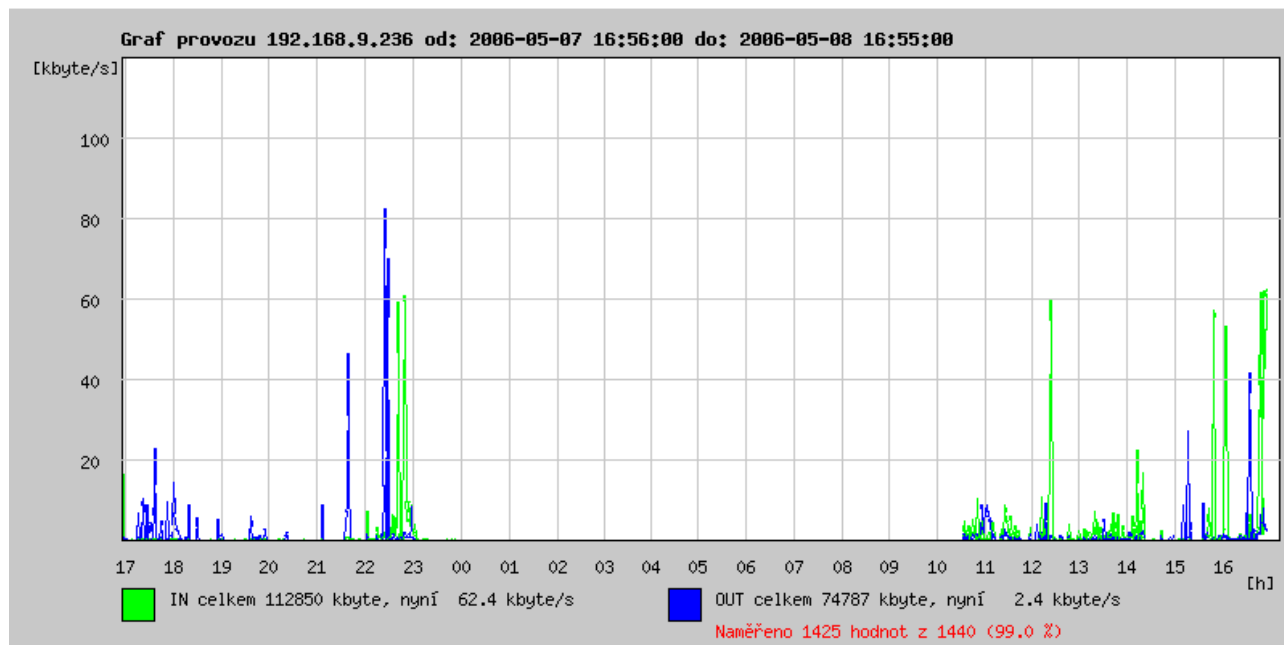
© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Aktuální provoz v 08.05.2006 16:52:05

IP adresa	Akce	IN [KByte/s]	OUT [KByte/s]	Uživatel	Shaper down	Shaper up	10min IN [KB]	10min OUT [KB]
172.16.109.11		57,644	2,353	Huk Jiří	dn 172.16.109.11 64/512	up 172.16.109.11 64/512	30 372.7	1 157.1
172.16.118.15		30,864	18,567	Hubáčková Renata	dn 172.16.118.15 64/512	up 172.16.118.15 64/512	17 845.7	12 983.4
172.16.110.234		43,083	0,824	Matějka Aleš	dn 172.16.110.234 128/1024	up 172.16.110.234 128/1024	27 391.0	523.6
172.16.4.119		15,225	22,973	Holmanová	dn 172.16.4.119 64/512	up 172.16.4.119 64/512	7 925.5	21 778.5
172.16.111.35		36,538	0,642	Dinhová	dn 172.16.111.35 64/512	up 172.16.111.35 64/512	5 119.6	137.0
172.16.4.123		9,180	23,999	Růžička Milan	dn 172.16.4.123 64/512	up 172.16.4.123 64/512	9 191.3	20 184.2
172.16.102.11		28,612	0,393	Doma	dn 172.16.102.11 64/1024	up 172.16.102.11 64/1024	26 544.5	380.2
172.16.107.9		10,724	6,091	Holečková Lenka	dn 172.16.107.9 64/512	up 172.16.107.9 64/512	6 037.8	3 643.1
172.16.101.11		11,127	3,434	Hvnek Václav	dn 172.16.101.11 64/1024	up 172.16.101.11 64/1024	5 596.8	1 210.9
172.16.111.195		8,736	0,927	Hlavatý Jan	dn 172.16.111.195 128/1024	up 172.16.111.195 128/1024	4 220.2	842.4
172.16.108.9		9,219	0,325	Šanda Jan	dn 172.16.108.9 128/1024	up 172.16.108.9 128/1024	3 959.8	155.5
172.16.110.11		6,319	1,033	Hloušek Martin	dn 172.16.110.11 64/512	up 172.16.110.11 64/512	514.6	95.8
172.16.111.223		4,312	1,703	David Jaroslav	dn 172.16.111.223 64/512	up 172.16.111.223 64/512	2 140.8	852.3
172.16.121.11		3,456	2,464	Polák	dn 172.16.121.11 64/512	up 172.16.121.11 64/512	10 571.4	494.4

Ilustrace 22: Aktuální provoz v tabulkové podobě

Na tomto přehledu je možno zákazníky ručně dávat do polepšovny (oranžové tlačítko), natvrdo zablokovat (červené tlačítko) nebo odblokovat a vyjmout z polepšovny (zelené tlačítko)

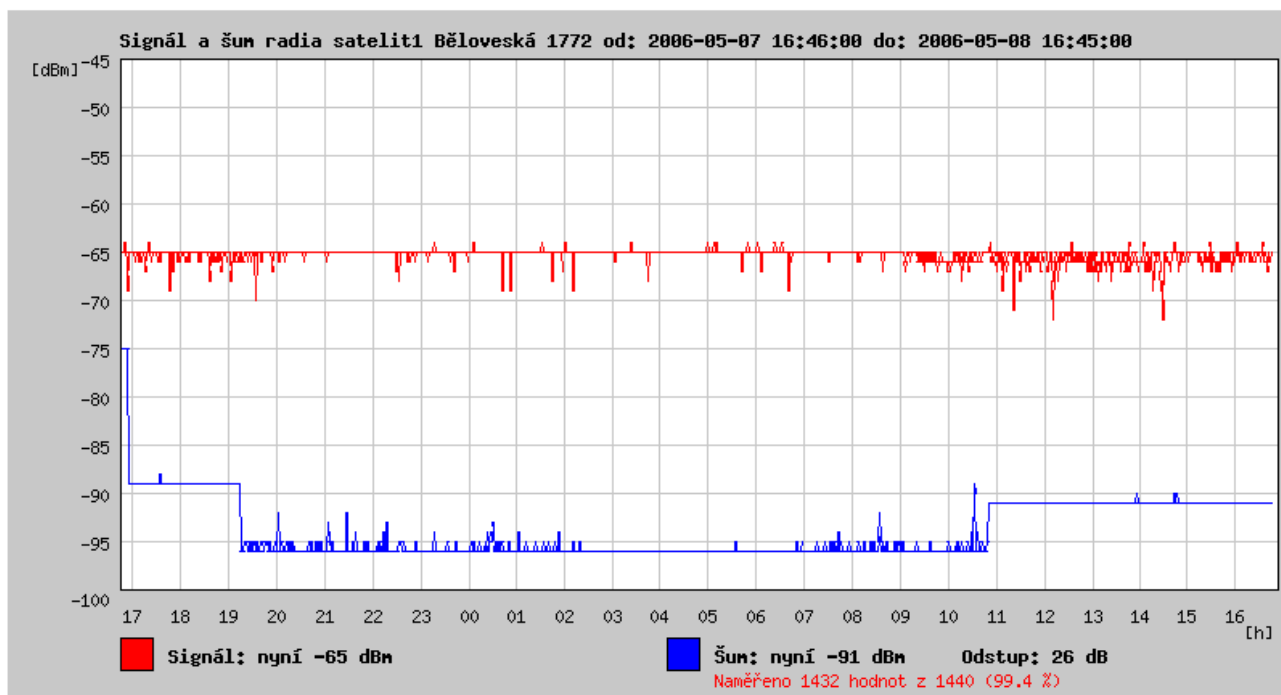
Ilustrace 23: Provoz za posledních 24 hodin pro jednu IP adresu

Zde je možno hned vidět, že linka k zákazníkovi není úplně čistá a dochází k malým ztrátám paketů.

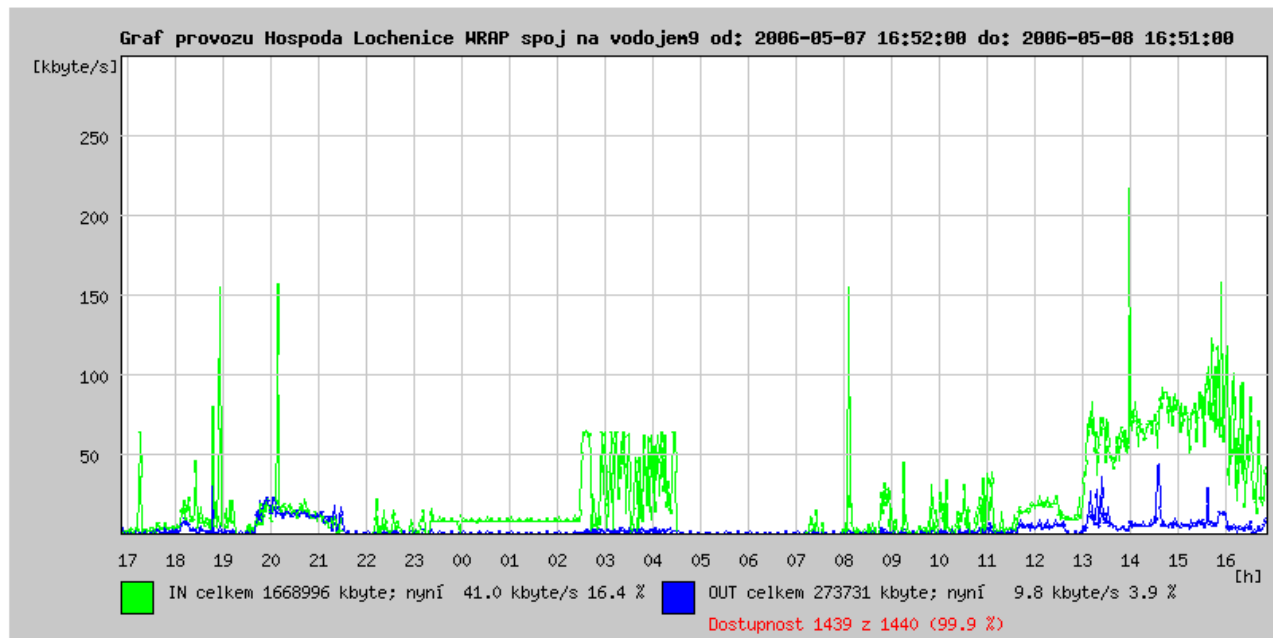
METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Ilustrace 24: Graf signálu radiové karty satelitu (karta Orinoco 2.4 GHz)

Tady je vidět, že příjmové podmínky jsou poměrně špatné (rušení v levé části grafu).

Ilustrace 25: Provoz na ethernetu satelitu (karta CM9 5.5 GHz)

Tady je vidět naprosto bezproblémová linka.

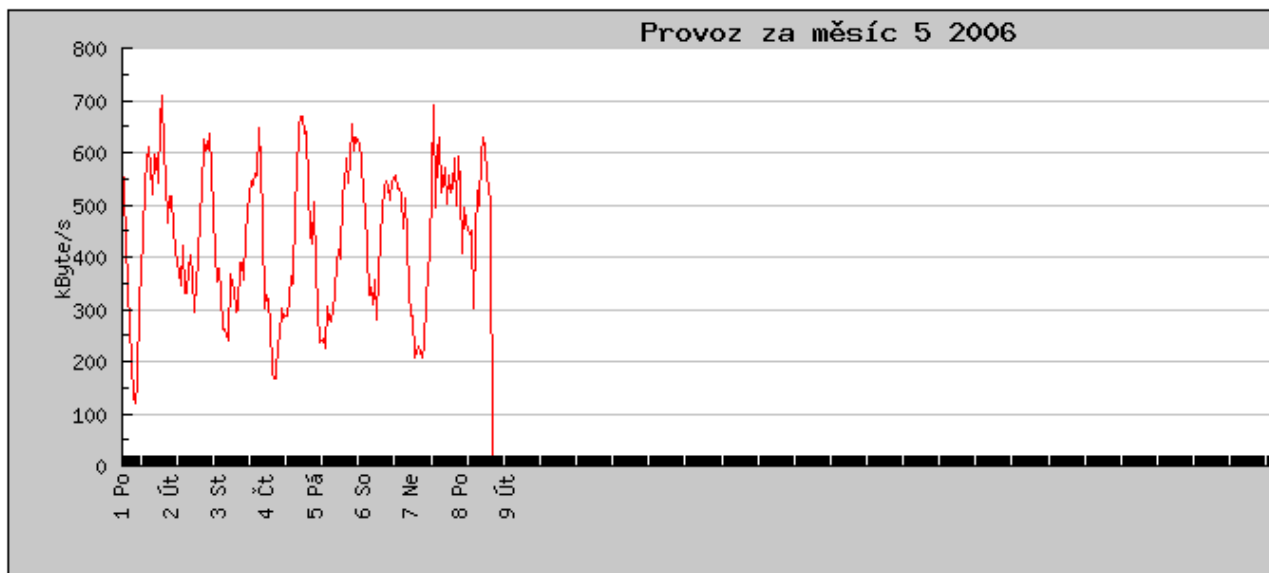

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Měsíc: 05 ▼ 2006

Provoz za měsíc 5 2006

<u>IP adresa</u>	<u>uživatel</u>	<u>celkem [kByty]</u>	<u>data nad limit [MByty]</u>	<u>cena nad limit [Kč]</u>
10.10.1.3	Havrdová Kateřina!!!	0.00	0.00	0.00
10.10.1.4	Červený Jindřich	1 902 848.00	0.00	0.00
10.10.1.8	Havrdová Kateřina!!!	0.00	0.00	0.00
10.10.1.13	Michálková Jana!!!	136 409.00	0.00	0.00
10.10.1.88	DOPA Jaroměř s.r.o.	137 894.00	0.00	0.00
10.10.1.125	Svárovská Jana	170 251.00	0.00	0.00
10.10.1.129	Hedlíková Jitka	28 756.00	0.00	0.00
10.10.1.130	AKUMA - průmyslové baterie s.r.o.	34 386.00	0.00	0.00
10.10.1.146	Háze Jan	0.00	0.00	0.00
10.10.1.148	Hájek Vítězslav	0.00	0.00	0.00
10.10.1.149	Mrlák Radovan	131 306.00	0.00	0.00
10.10.1.170	Emlar Roman	6 048 888.00	0.00	0.00

Ilustrace 26: Celkový měsíční provoz sítě

Pokud se tabulka pod grafem srovná podle sloupce celkem (kliknutím na odkaz celkem), máme žebříček nejúspěšnějších stahovačů.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

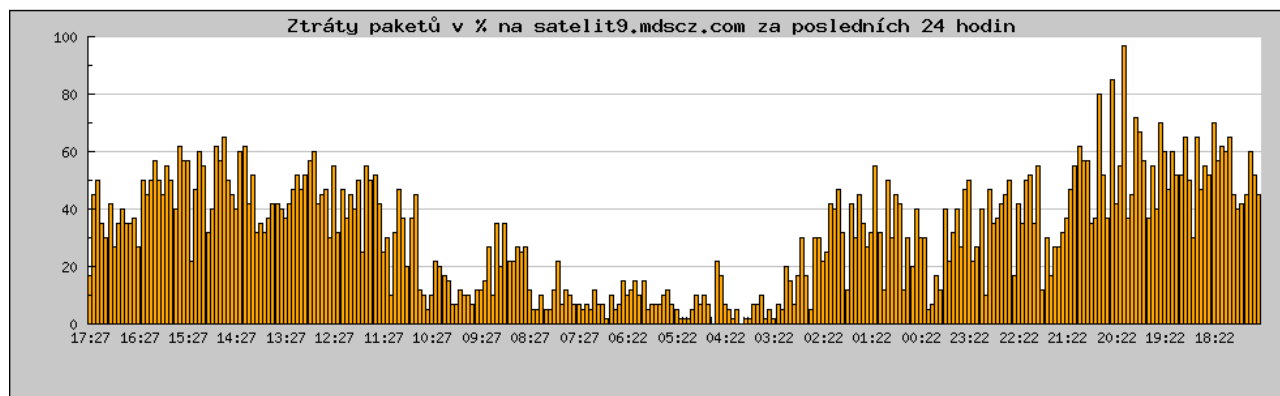
Testování linek

Testování linek se provádí 40 ICMP pakety o velikosti 1450 bytů, které jsou odesílány po 0.2s. Je to dobrý diagnostický nástroj. Následuje praktická ukázka řešení problému

satelity										
satelit	velikost paketu	posláno	přijato	ztraceno	min. [ms]	max [ms]	prům. [ms]	celkový čas	chyby	duplicita
satelit1.mdscz.com	1450	40	40	0 %	0.029	0.076	0.039	9619 ms	0	0
satelit10.mdscz.com	1450	40	40	0 %	27.027	38.135	30.581	7956 ms	0	0
satelit11.mdscz.com	1450	40	40	0 %	34.727	50.169	38.989	7955 ms	0	0
satelit12.mdscz.com	1450	40	39	2 %	18.345	97.052	28.982	7951 ms	0	0
satelit13.mdscz.com	1450	40	40	0 %	14.444	46.180	21.213	7956 ms	0	0
satelit14.mdscz.com	1450	40	40	0 %	13.282	47.501	22.271	7956 ms	0	0
satelit15.mdscz.com	1450	40	40	0 %	15.023	40.619	21.821	7953 ms	0	0
satelit16.mdscz.com	1450	40	39	2 %	22.313	55.908	30.511	7954 ms	0	0
satelit17.mdscz.com	1450	40	40	0 %	27.202	38.165	30.328	7956 ms	0	0
satelit18.mdscz.com	1450	40	40	0 %	14.672	29.456	21.204	7953 ms	0	0
satelit19.mdscz.com	1450	40	40	0 %	34.681	52.932	40.270	7951 ms	0	0
satelit2.mdscz.com	1450	40	40	0 %	7.529	24.444	8.582	7955 ms	0	0
satelit20.mdscz.com	1450	0	0	100 %	0.000	0.000	0.000	0 ms	0	0
satelit21.mdscz.com	1450	0	0	100 %	0.000	0.000	0.000	0 ms	0	0
satelit3.mdscz.com	1450	40	40	0 %	14.150	50.019	22.656	7953 ms	0	0
satelit4.mdscz.com	1450	40	40	0 %	14.547	37.082	22.112	7955 ms	0	0
satelit5.mdscz.com	1450	40	40	0 %	7.734	143.394	22.747	7951 ms	0	0
satelit6.mdscz.com	1450	40	38	5 %	14.689	28.021	16.033	7954 ms	0	0
satelit7.mdscz.com	1450	40	40	0 %	17.902	36.833	24.384	7948 ms	0	0
satelit8.mdscz.com	1450	40	40	0 %	16.817	37.373	24.583	7961 ms	0	0
satelit9.mdscz.com	1450	40	24	40 %	26.631	137.268	56.893	7950 ms	0	0

Ilustrace 27: Pohled na test linek k satelitům

Satelit20 a satelit21 nejsou dostupné (dosud nebyly fyzicky instalovány). Satelit9 vypadá velmi problematický, zaměříme se na něj.

Ilustrace 28: Ztráty paketů při testování linky

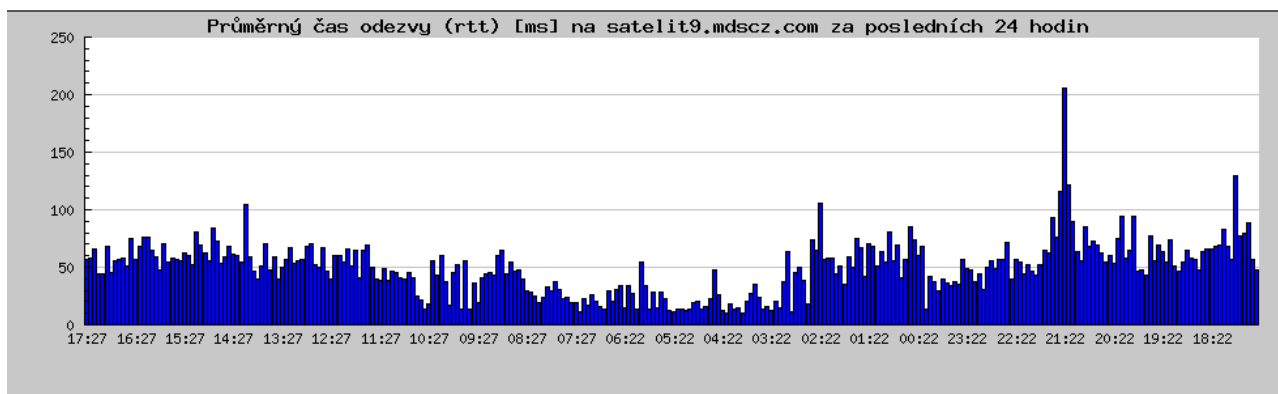
Tak tady je velký problém, to se snad už skoro nedá používat. Je to linka na 2.4 GHz, technologie Orinoco. Zákazníci na tomto satelitu se mohou zlobit oprávněně.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Ilustrace 29: Round time trip v ms

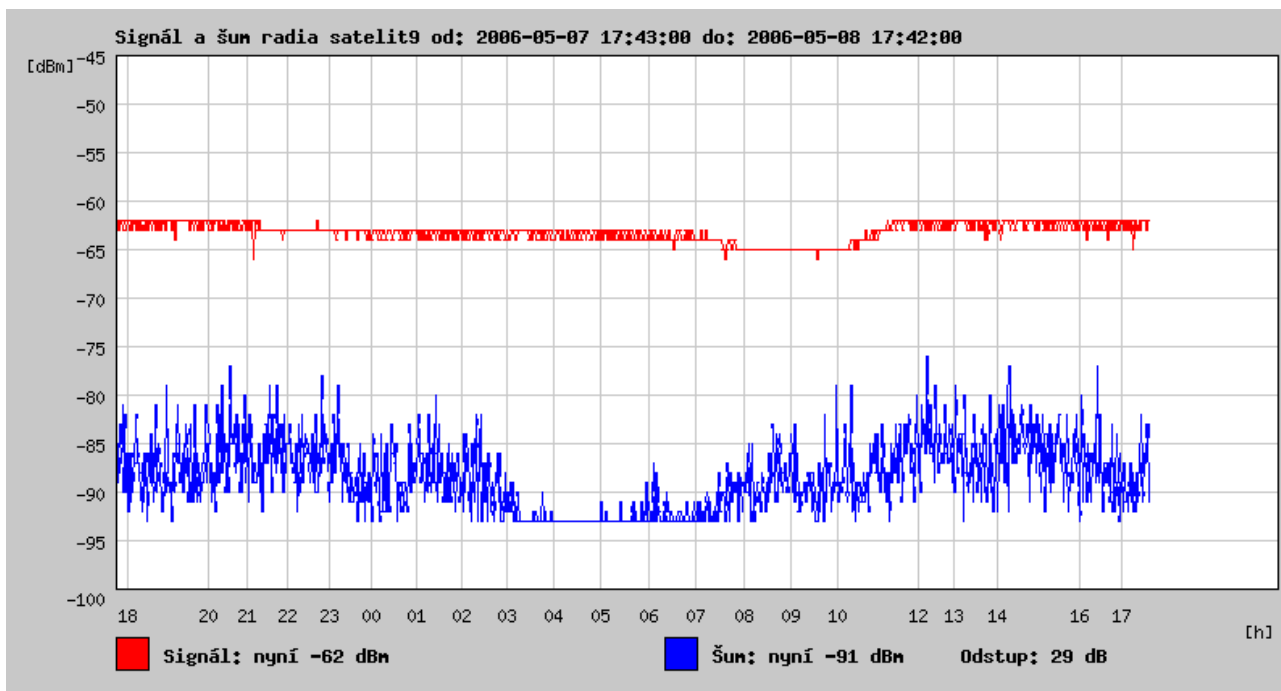
Podíváme se na tabulku a porovnáme to s provozem a signálem.

čas testování	velikost paketu	posláno	přijato	ztraceno	min. [ms]	max [ms]	prům. [ms]	celkový čas	chyby	duplicity
2006-05-08 17:27:35	1450	40	33	17 %	27.250	142.574	56.705	7964 ms	0	0
2006-05-08 17:22:33	1450	40	22	45 %	27.017	98.297	58.306	7885 ms	0	0
2006-05-08 17:17:35	1450	40	20	50 %	29.899	133.779	65.581	7888 ms	0	0
2006-05-08 17:12:36	1450	40	26	35 %	20.241	126.735	44.734	7922 ms	0	0
2006-05-08 17:07:34	1450	40	28	30 %	26.635	150.864	44.563	7937 ms	0	0
2006-05-08 17:02:56	1450	40	23	42 %	33.576	141.230	68.581	7922 ms	0	0
2006-05-08 16:57:35	1450	40	29	27 %	26.621	119.164	45.499	7947 ms	0	0
2006-05-08 16:52:35	1450	40	26	35 %	27.478	143.288	55.552	7919 ms	0	0
2006-05-08 16:47:36	1450	40	24	40 %	26.631	137.268	56.893	7950 ms	0	0
2006-05-08 16:42:36	1450	40	26	35 %	32.974	130.949	57.793	7939 ms	0	0
2006-05-08 16:37:35	1450	40	26	35 %	27.226	148.098	50.710	7920 ms	0	0
2006-05-08 16:32:37	1450	40	25	37 %	32.494	214.143	74.466	7959 ms	0	0
2006-05-08 16:27:36	1450	40	29	27 %	27.098	141.104	57.221	7943 ms	0	0
2006-05-08 16:22:36	1450	40	20	50 %	29.612	187.356	68.619	7917 ms	0	0
2006-05-08 16:17:53	1450	40	22	45 %	33.205	423.497	75.696	7910 ms	0	0
2006-05-08 16:12:36	1450	40	20	50 %	34.055	209.621	75.584	7891 ms	0	0
2006-05-08 16:07:35	1450	40	17	57 %	26.584	208.194	65.064	7986 ms	0	0
2006-05-08 16:02:35	1450	40	20	50 %	26.990	191.467	58.652	7983 ms	0	0
2006-05-08 15:57:34	1450	40	22	45 %	20.372	100.137	48.169	7964 ms	0	0
2006-05-08 15:52:36	1450	40	18	55 %	34.048	247.760	70.047	7933 ms	0	0
2006-05-08 15:47:35	1450	40	20	50 %	26.605	107.264	54.188	7940 ms	0	0
2006-05-08 15:42:36	1450	40	24	40 %	26.743	192.991	57.792	7968 ms	0	0

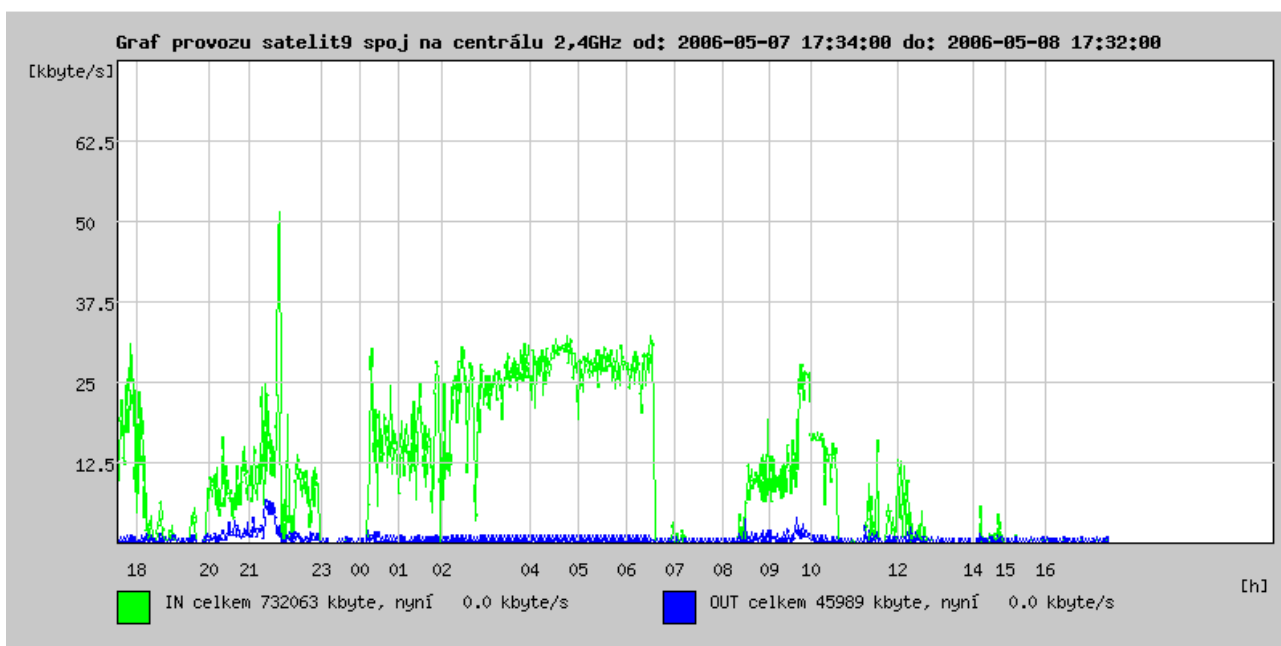

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Je to velmi zarušené.

A provozem to není. To je naprosto minimální provoz.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Ještě se koukneme ssháčkem přímo na satelit.

```
Last login: Sun May  7 10:39:57 2006 from 213.235.121.66
gw ~ # ssh satelit9
Last login: Sun May  7 11:03:45 2006 from gw-tiscali.mdscz.com
satelit9 ~ # iwconfig
lo          no wireless extensions.

teql0      no wireless extensions.

eth0       no wireless extensions.

eth1       IEEE 802.11-DS  ESSID:"mde3"  Nickname:"satelit9.mdscz.com"
           Mode:Managed  Frequency:2.472GHz  Access Point: 00:02:2D:38:6F:3B
           Bit Rate:1Mb/s   Tx-Power=15 dBm   Sensitivity:3/3
           Retry limit:4    RTS thr:off   Fragment thr:2347 B
           Encryption key:off
           Power Management:off
           Link Quality:20/92  Signal level:-62 dBm  Noise level:-84 dBm
           Rx invalid nwid:0  Rx invalid crypt:0   Rx invalid frag:1795299
           Tx excessive retries:1316503  Invalid misc:0   Missed beacon:0

satelit9 ~ # iwlist eth1 scan
eth1       Interface doesn't support scanning : Operation not supported

satelit9 ~ #
```

A je to zřejmé. Totální zarušení, škoda že nemáme k dispozici scan okolních AP. Sem bude muset dojet technik s notebookem a zjistit, kdo to tak ruší. Pak zkusíme hnout s kanálem na AP, jestli bude kam. A když to nepomůže, tak vyměnit technologii, nejlépe na Motorola CANOPY.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Požadavky na centrální server

Hardware

PC IBM kompatibilní s procesorem Intel PIII 1 GHz a vyšším, nebo AMD Athlon případně AMD64. Minimální velikost operační paměti 512MB, doporučeno 1GB a více. Diskový prostor pro databázi od 1GB (pro 200 uživatelů sítě) až po 20 GB. Velikost diskového prostoru záleží na počtu uživatelů sítě, počtu přístupových bodů a době, po kterou jsou uchovávána provozní data. Rychlé SCSI nebo SATA disky jsou víc než doporučeny.

Software

- Operační systém Linux (na distribuci celkem nezáleží), doporučené jádro 2.6.x
- databázový server MySQL 3.22 a vyšší,
- webový server Apache 1.3 a vyšší (doporučeno 2.0.58),
- PHP 4.4 a vyšší s podporou MySQL, GD a socketů,
- Perl 5.0 a vyšší,
- GCC kompilátor 2.96 a vyšší,
- SMTP server (doporučen Qmail nebo jiný s ukládáním pošty ve formátu Maildir),
- ntp server 4.2,
- knihovna gd verze 2.0 a vyšší.
- T_EX (csplain) a dvipdf pro generování faktur
- cron

Požadavky na satelit

Hardware

PC s s hardwarem podporovaným v operačním systému Linux, v současné době vyhoví téměř vše. Procesor Pentium I na 166 MHz, 32 MB operační paměti, disk 1GB ATA je dostačující. Lze samozřejmě použít výkonnější stroj. Síťové karty je možné použít téměř jakékoliv, doporučené jsou Intel a 3Com. Důležitá je hlavně spolehlivost satelitu, ne rychlost.

Nebo lze použít „chytrou krabičku“, do které je možno implementovat Metronet klienta. V současné době jsou k dispozici funkční routery ASUS WL-500G, ASUS WL-500G Deluxe, ASUS WL-500B a WRAP. Je možno použít i další routery, na kterých chodí distribuce OpenWRT <http://openwrt.org/>

Portace Metronet klienta na jinou „krabičku“ je možná za následujících podmínek: v krabičce jede

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Linux, je k dispozici vývojářské prostředí pro krabičku (překladač C), jsou uvolněny zdrojové kódy.

Software

- Operační systém Linux s jádrem 2.4.23 a vyšším, doporučeno 2.4.30 nebo 2.6.x
- iptables
- DHCP server nebo DHCP relay
- DNS server nebo DNS relay
- tc
- knihovna pthread
- knihovna GNU TLS
- přesný čas (ntp klient)

Popis funkce satelitu

Nejdůležitější věci na satelitu jsou tyto:

Firewall s iptables – skript shellu (zde se provádí jak povolování – zakazování přístupu k síti) tak měření prošlých dat, ale i značkování paketů pro správné zařazení do shaperů.

Přesný čas, který je naprosto nutný, aby měření dávala smysl.

Systém shaperů - skript shellu (je vytvořen na centrále a poslán na satelit)

Ovládací modul: démon prikazd2 - poslouchá na TCP socketu 24003 a běží s právy roota.

Měřicí modul: démon mereni – v minutových intervalech měří zadané veličiny a posílá je UDP pakety na centrální server. Ovládací a měřicí modul jsou malé programky psané v C.

DNS a DHCP – poskytuje služby pro připojení zákazníky, je možno použít bind a dhcpd od ISC nebo dnsmasq.

Implementace systému Metronet

Implementace se skládá z následujících kroků:

- Analýza potřeb zákazníka, důkladná analýza stávající sítě.
- Nezbytné úpravy Metronetu vyplývající z analýzy. (např. vypracování programů pro převod stávajících dat, přizpůsobení fakturace, přizpůsobení sledování výpisů, přizpůsobení automatické polepšovny apod..)
- Instalace testovacího serveru a instalace testovacího satelitu a zkušební provoz.
- Zaškolení obsluhy
- Vyhodnocení zkušebního provozu a zpracování připomínek.
- Vypracování plánu pro přechod na ostrý provoz.
- Nasazení Metronetu do ostrého provozu.

METRONET

© Jirka Chráska 2003 – 2006 © LIXIS s.r.o. 2006

Servis

Údržba software je prováděna poskytovatelem licence , firmou LIXIS s.r.o. . Firma zaručuje, že bude provádět údržbu Metronetu minimálně 3 roky, pokud mu v tom na něm nezávislé okolnosti nezabrání.

Cena

Cena za software je 60000 Kč bez DPH, v tom je zahrnuta analýza, vypracování programů pro převod stávajících dat, přizpůsobení fakturace, přizpůsobení sledování výpisů, přizpůsobení automatické polepšovny, instalace serveru a instalace 1 satelitu. V ceně nejsou zahrnuty náklady na dopravu. Cena verze „bez fakturace“ je 18000,- bez DPH.

Prodej software a implementace bude řešena smlouvou o dílo mezi poskytovatelem a zákazníkem.

Závěr

Použité obrázky jsou z několika ostrých instalací Metronetu. Ne každá implementace používá všechny možnosti. Některé podružné věci (správa uživatelů Metronetu, nebo prohledávání databáze) nebo speciality (IMQ shaper) nebyly zmíněny vůbec, nebo jenom letmo, protože by potom tento dokument narostl do obřadné velikosti. Cílem bylo seznámit budoucího uživatele s možnostmi, které mu Metronet nabízí. Software je aktivně vyvíjen více než tři roky podle konkrétních potřeb jednotlivých ISP. Během této doby se zjistilo, že některé věci (grafy) jsou k ničemu a byly vypuštěny, některé věci byly několikrát přepracovány (fakturace) a některé okrajové věci se ukázaly jako velmi potřebné (test linek).

V Jaroměři 8.května 2006

Jirka Chráska – autor Metronetu

Kontakt:

Autor

Ing. Jiří Chráska
Pionýrská 512
55101 Jaroměř
IČO: 40134539
DIČ: CZ6510261868
email: jirka@lixis.cz
mobil: 608400334

Poskytovatel licence

LIXIS s.r.o. Pavel Polz jednatel
Hradecká 86
551 01 Jaroměř
IČ : 274 98 212
DIČ:274 98 212
email: pavel@lixis.cz
mobil: 774 110 527